

Rutin för orosanmälan till Socialtjänsten avseende barn som far illa

Motala kommun

Beslutande: Förvaltningschef

Datum:

Reviderande instans:

Datum:

Gäller från: 2020-01-08

Diarienummer: 19/BN 0239

Paragraf:

Diarienummer:

Paragraf:

Rutin för orosanmälan till Socialtjänsten avseende barn som far illa

Inledning

Rutinen är framtagen för att ge stöd åt all personal som arbetar inom Bildningsförvaltningen och som möter barn som far illa eller kan riskera att fara illa. Rutinen ger bättre förutsättningar för personal att känna sig trygga och väl förberedda när de behöver göra en orosanmälan.

Anmälningsskyldigheten vid oro för att barn far illa gäller all personal i hälso- och sjukvården, tandvården, förskolan, skolan, socialtjänsten och kriminalvården. Den gäller också personal som arbetar med barn och unga i yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet eller i annan sådan verksamhet på hälso- och sjukvårdens eller socialtjänstens område.

Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i första stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd (19 kap. 1 § Socialtjänstlagen).

Anmälningsskyldigheten gäller oberoende av om verksamheten berör barn eller inte. Anmälningsplikten gäller även för barn och elever som inte finns inom den egna verksamheten, t ex syskon eller kompisar som finns på annan förskola eller skola.

Bestämmelserna om anmälan gäller inte väntade, ofödda barn. Vid oro för ett väntat barn finns dock bestämmelser som gör det möjligt att i vissa fall lämna uppgifter till socialtjänsten till skydd för det väntade barnet utan hinder av sekretess (25 kap. 12 § och 26 kap. 9 § Offentlighets- och sekretesslagen).

Angående elever 18 år och äldre

Bestämmelserna om anmälan gäller inte personer som fyllt 18 år. Det finns möjlighet för skolan att göra anmälan om oro till socialtjänsten om en 18-19-åring genom sitt eget beteende riskerar att skada sig själv. Av generalklausulen i OSL 10:27 framgår det att myndigheter kan informera varandra om sekretesskyddade angelägenheter "om det är uppenbart att intresset av att uppgiften röjs har företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda." Vid en anmälan som rör en 18-19-åring gör Socialtjänsten en förhandsbedömning med ställningstagande till om en utredning ska inledas. De insatser som kan bli aktuella efter avslutad utredning är med stöd av Socialtjänstlagen, 2001:453 (SoL) efter samtycke från den unge själv eller Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), en tvångslag.

För hälso- och sjukvården (t ex skolsköterskor och skolläkare) gäller andra sekretessregler och generalklausulen är inte tillämplig. Kontakta verksamhetschef för elevhälsans hälso- och sjukvårdsverksamhet eller kommunjurist om du är osäker.

När ska en anmälan göras?

Var och en som arbetar i Bildningsförvaltningens verksamheter har ett eget ansvar att utan dröjsmål anmäla misstanke om att barn far eller riskerar att fara illa (se bilaga 1 för exempel). Anmälningssplikten gäller även vid svårbedömda eller obestyrkta uppgifter och/eller om majoriteten i arbetsgruppen har en annan uppfattning. Det kan dock vara bra att diskutera anmälan med rektor, kollega eller elevhälsopersonal. Personal inom elevhälsans medicinska insats (EMI) kan diskutera med skolläkare eller verksamhetschef EMI. Det finns också möjlighet att kontakta socialtjänsten i Motala kommun för att konsultera socialsekreterare. Vid konsultation med socialtjänsten ska du inte uppge barnets eller vårdnadshavares namn förrän du bestämt dig för att göra en anmälan (när personliga uppgifter röjs räknas det som en anmälan).

En anmälan kan röra omständigheter i den sociala miljön runt barnet och gälla vårdnadshavare och/eller annan vuxen i barnets närhet. Anmälan kan också vara kopplad till barnets eget beteende.

Observera att varje gång ny information framkommer som rör oro för att barn far illa ska en anmälan till socialtjänsten göras (oberoende av tidigare anmälningar).

Rutin

Att vara förberedd

Att göra orosanmälningar kan kännas svårt, särskilt när det är första gången. Som stöd till personal finns därför denna rutin tillsammans med talarmanus (se bilaga 2). Att vara förberedd inför en anmälan till socialtjänsten kan göra skillnad när det uppstår oro för att barn far illa. Här följer några enkla råd till skolläddning och till enskilda medarbetare.

Tips till verksamhetsledare:

- Sätt barnskyddsfrågor på agendan och inkludera dessa som en del i verksamhetens kvalitetsutveckling. Påminn om anmälningssplikten.
- Gå igenom anmälningssrutinen och anmälningssblanketten med all ny personal samt med hela personalgruppen minst en gång per år. Ge utrymme för frågor och diskussion. Ta gärna hjälp av barn- och elevhälsan eller Socialtjänstens mottagningsgrupp för dessa fortbildningsinsatser.
- Bjud in föreläsare från exempelvis elevhälsa, ungdomshälsa, socialtjänst, Länsstyrelsen eller olika privata organisationer.

Tips till enskilda medarbetare:

- Bekanta dig med skolans anmälningssrutin och anmälningssblankett och se Bilaga 1 för exempel på olika sätt barn kan fara illa.
- Sök ytterligare information och kunskap om anmälningssplikten och barn som far illa (förslag på läsning finns under ”Referenser”).
- Läs igenom talarmanus för stöd i hur du kan prata med elever och vårdnadshavare (se bilaga 2)

- Ta stöd av skolledning, kollegor, elevhälsa och/eller socialtjänsten.
- Hur gör jag en orosanmälan till socialtjänsten?

VIKTIGT! Barnets vårdnadshavare och/eller annan person som misstänks för brott mot barn (barnmisshandel, sexuella övergrepp och/eller hedersrelaterat våld och förtryck) ska INTE informeras om att anmälan görs – detta för att minska risken för hot eller påtryckningar riktat mot barnet. I övriga ärenden är det som regel lämpligt att den som gör anmälan också informerar vårdnadshavarna om att en anmälan görs och varför.

Ring socialtjänsten

Vid misstanke om brott mot barn (se ovan) och/eller allvarlig omsorgssvikt ska du ringa till socialtjänsten för att anmäla dina misstankar *innan* du gör den skriftliga anmälan. På så sätt får socialtjänsten möjlighet att bedöma eventuella behov av omedelbara insatser. *Kom ihåg att inte informera barnets vårdnadshavare och/eller annan person som misstänks för barnmisshandel, sexuella övergrepp och/eller hedersrelaterat våld och förtryck om att en anmälan görs.*

Öppettider och telefontider Socialkontoret Motala kommun Kontorstid:

Mottagningsgruppen Barn och unga, Socialtjänsten tel. **0141-22 59 25**, **öppet kontorstid med stängt för lunch.** Utanför kontorstid:

Ring sociala beredskapen **0141-22 53 56**

Ska en polisanmälan göras vid misstanke om brott mot barn?

En anmälan görs i första hand till socialtjänsten som i sin tur bedömer om en polisanmälan ska göras. Vid misstanke om brott mot barn finns en möjlighet att också själv göra en polisanmälan i syfte att undvika fördröjning. Om en polisanmälan görs bör socialtjänsten informeras.

Vilka alternativ har jag vid orosanmälan

När det inte gäller misstanke om brott mot barn och/eller hedersrelaterat våld och förtryck är det bästa om orosanmälan kan göras i samråd med vårdnadshavarna. Det kan du göra på flera sätt.

Konsultera mottagningsgruppen

Om du känner dig osäker, ring Socialtjänstens mottagningsgrupp och rådfråga hur du ska göra. Gäller oron hedersrelaterat våld och förtryck (utan akut fara för barnet/eleven) kan du via rektor också komma till konsultationsgruppen HRVF (e-post: konsultation.hrvf@motala.se) för att få råd kring hur och om du ska gå vidare. Du kan också ringa nationella stödtelefonen för HRVF 010-223 57 60 alternativt läsa på hedersfortryck.se. Se även skolornas rutin för arbete mot könsstämpning.

När din oro inte är så stark att anmälningsplikten träder in

- Du kan hjälpa vårdnadshavarna att fylla i en ansökan om stöd. I den kan du också lämna dina kontaktuppgifter. Socialtjänsten öppnar alltid en utredning när vårdnadshavare själva ansöker om stöd. OBS! När vårdnadshavarna själva ansökt om stöd kan de när som ångra sig och tacka nej till fler insatser från socialtjänsten. Detta alternativ är alltså enbart fullgott när din anmälningsplikt inte trätt in.

- Du kan, i samråd med vårdnadshavarna, bjuda in Barncentrum och/eller mottagningsgruppen till ett gemensamt möte så de får berätta om sina verksamheter och vilket stöd de kan erbjuda familjen. OBS! När vårdnadshavarna själva ansökt om stöd kan de när som ångra sig och tacka nej till fler insatser från socialtjänsten. Detta alternativ är alltså enbart fullgott när din anmälningsplikt inte trätt in.

När anmälningsplikten träder in

- Du kan informera vårdnadshavarna om din oro och att du bedömer att de behöver stöd från Socialtjänsten för att barnet ska få de bästa förutsättningarna för att utvecklas väl. Ta gärna hjälp av talarmanuset om du önskar stöd i hur du kan formulera dig, bilaga 2. Bjud in personal från Socialtjänstens mottagningsgrupp till ett gemensamt möte där du kan beskriva din oro för barnet och också lämna över en skriftlig orosanmälan. Socialtjänsten har då också möjlighet att berätta vad de kan hjälpa till med.
- Du kan skicka in en skriftlig orosanmälan i samråd med vårdnadshavarna och då kryssa i att du vill vara med på deras första möte.
- Du kan skicka in orosanmälan utan att informera vårdnadshavarna. Detta bör dock undvikas om det inte rör misstanke om brott mot barn och/eller hedersrelaterat våld. När du pratar med vårdnadshavarna i förväg och berättar om din oro så ger det oftast bättre förutsättningar för fortsatt samarbete. Även Socialtjänstens förutsättningar att arbeta tillsammans med familjen förbättras avsevärt om familjen är införstådd med att en orosanmälan görs.

Våga fråga

När du får ta del av ett barns berättelse så ställ många utforskande frågor för att få bra underlag till orosanmälan. Tacka barnet för att hen berättar och säg att du vill veta mer och bättre förstå hur hen har det. När det gäller olika typer av våld, fråga om hur ofta, när det hände senast, när det började, hur länge det pågått etc. Om det är fysiskt våld är det öppen eller knuten hand, tillhyggen? För yngre barn som kan ha svårt att redogöra för tiden kan det vara hjälpsamt att fråga om det hänt sen hen fyllde år, efter sommarlovet etc. Händer det varje vecka, mer sällan, varje dag etc.

Kan anmälan göras anonymt?

Anmälan från skolpersonal kan normalt inte göras anonymt. Hemlighållande av uppgiftslämnarens namn och person kan endast i undantagsfall göras enligt 26 kap. 5 § Offentlighets- och sekretesslagen vid påtaglig hotbild mot uppgiftslämnaren eller mot någon närstående till uppgiftslämnaren. Det går också att begära att hemlighålla innehållet i en utsaga av uppgiftslämnaren i förhållande till den som anmälan avser. Det är socialtjänsten som beslutar om uppgifterna ska hemlighållas eller inte.

Informera rektor och elevhälsa

Skolpersonal som känner oro för att en elev far illa vänder sig i första hand till rektor som skyndsamt gör en orosanmälan enligt 19 kap. 1 § socialtjänstlagen. Att rektor gör anmälan kan underlätta för personalen i det fortsatta arbetet med elev och vårdnadshavare. Det är önskvärt och lämpligt att rektor är behjälplig och ett stöd när orosanmälan görs. **Alla anställda inom myndigheter vars verksamhet berör barn och unga har dock enligt lag anmälningsplikt vid oro för att en elev far illa.** Det innebär att om rektor bedömer att anmälan inte ska göras, så är den personal som känner oro enligt lag skyldig att själv ta

ställning till om en anmälan ändå ska göras och själv ombesörja detta i så fall. Det är bra om elevhälsan informeras om att en anmälan görs, så att elevhälsan, vid behov, kan stötta eleven.

Elevhälsopersonal kan vid behov av stöd i sin professionella bedömning rådgöra med kollega/ verksamhetschef EMI/skolläkare/psykologiskt ledningsansvarig (PLA). Överväg om övrig skolpersonal bör informeras. För EMI krävs särskild sekretessprövning för att delge information.

Gör en skriftlig anmälan till socialtjänsten

Använd blanketten ”Anmälan vid oro för att barn far illa enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen”. Anmälan ska vara så konkret och utförlig som möjligt. För PMO-användare ligger anmälningsblanketten under ”Dokument” i PMO. Övriga hittar blanketten på intranätet
Anmälan vid oro för att barn far illa - blankett

Skicka anmälan till: Socialkontoret
 Drottninggatan 5
 591 86 Motala

Inhämta bekräftelse från socialtjänsten på att anmälan mottagits

Bekräftelse kan inhämtas exempelvis via telefon eller e-post. Du kan **bifoga försättsblad** (bilaga 3) till anmälan innan den skickas in, för att efterfråga bekräftelse från socialtjänsten alternativt så kan du ringa dem för att få veta att anmälan är mottagen. Först när du fått bekräftelse på att din anmälan är mottagen kan ärendet anses överlämnat till social-tjänsten.

Dokumentera anmälan

Skol- och fritidspersonal

Anmälan görs i regel tillsammans med rektor/fritidsgårdsföreståndare. I de fallen då skol- och fritidspersonal gör självständig anmälan bör denna ändå dokumenteras enligt rutin för rektor/fritidsgårdsföreståndare, se nedan.

Fritidsgårdsföreståndare

Den medarbetare som gjort orosanmälan lämnar anmälan till elevens rektor som bevarar och diarieför enligt *Dokumenthanteringsplan för förskola, grundskola och grundsärskola* (se nedan).

Kulturskolan

Den medarbetare som gjort orosanmälan lämnar anmälan till elevens rektor som bevarar och diarieför enligt *Dokumenthanteringsplan för förskola, grundskola och grundsärskola* (se nedan).

Elevhälsa, rektor:

Anmälan ska enligt kommunens *Dokumenthanteringsplan för förskola, grundskola och grundsärskola* diarieföras på skolan, sparas i elevakten och bevaras. Den som har gjort anmälan ansvarar för bevakning av ärendet i avvaktan på bekräftelse från socialtjänsten om inget annat överenskommes. När socialtjänsten ger mottagningsbevis eller annan återkoppling i ärendet, skriver bevakningsansvarig en anteckning i elevakten alt bifogar mottagningsbevis.

Hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsan:

Vid anmälan, skriv en anteckning i yrkesjournal i PMO att anmälan till socialtjänsten är gjord. Använd kontaktorsak ”Orosanmälan”. Vid utlämnande av journal görs alltid menprövning. Använd dokumentbevakning i avvaktan på bekräftelse från socialtjänsten.

När socialtjänsten ger mottagningsbevis eller annan återkoppling i ärendet, skriv en anteckning i PMO att skanna mottagningsbevis.

Vad händer sedan?

Följande kan vara bra att känna till för skolpersonal som gjort anmälan till socialtjänsten.

Skydds- och förhandsbedömning

Samma dag eller senast dagen efter att anmälan kommer in gör socialtjänsten en skyddsbedömning. Det är då socialtjänstens uppgift att avgöra allvaret i barnets situation och ta ställning till barnets behov av skydd. För att Socialtjänsten ska kunna göra sin skyddsbedömning är det viktigt att allvaret i barnets situation framgår tydligt i anmälan. Socialtjänsten kontaktar dig om det behövs kompletterande information för att kunna göra en skyddsbedömning.

En förhandsbedömning om att inleda utredning eller inte görs inom 14 dagar. Syftet med att inleda utredning är att kunna fatta beslut om det föreligger behov av någon form av insatser från socialtjänsten. En utredning får ta högst fyra månader.

Återkoppling

Enligt SOSFS 2014:6 får socialtjänsten på eget initiativ och/eller på begäran av den som anmält informera anmälaren om att utredning *har inletts, inte har inletts eller redan pågår*. Det är inte socialtjänstens skyldighet att kontakta den som gjort anmälan för att ge återkoppling, utan ansvaret ligger lika mycket på anmälaren att kontakta socialtjänsten.

Återkoppling får ges så länge det inte är olämpligt och till personer som har anmälningsplikt (19 kap. 1 § Socialtjänstlagen).

Som del i sin utredning kan Socialtjänsten inhämta ytterligare information om barnet Under en utredning enligt 14 kap. 2 § Socialtjänstlagen gällande barn som misstänks fara illa (14 kap. 1 § Socialtjänstlagen) kan socialtjänsten komma att kontakta skolan för att begära in uppgifter. Socialtjänsten har rätt att få ut alla uppgifter som de begär och som är relevanta för deras utredning av barnets behov av stöd eller skydd. Detta gäller även hälso- och sjukvårdspersonal.

Följande punkter är viktiga att tänka på när socialtjänsten tar kontakt:

- Försäkra dig om att utredning enligt 14 kap. 2 § Socialtjänstlagen gällande barn som misstänks fara illa (14 kap. 1 § Socialtjänstlagen) har inletts. *Ställ en rak fråga om detta.*
- Be om en skriftlig begäran av vilken det framgår vilka uppgifter socialtjänsten efterfrågar (vissa datum, händelser, etc.) och med stöd av vilket lagrum begäran sker.
- Vid frågor eller osäkerhet, konsultera rektor, elevhälsa eller kommunjurist.

Polis och åklagare kan begära in kompletterande uppgifter

Polis och åklagare har liknande rätt, dock inte på samma grund som socialtjänsten, att begära in uppgifter från skolan vid utredning om brott mot barn. Alla myndigheter och verksamheter som arbetar med barn har en uppgiftsskyldighet gentemot polis och åklagare.

Samråd

Vid anmälan som rör misstanke om brott mot barn sammankallar socialtjänsten till samråd i samverkan med polis, åklagare och hälso- och sjukvården. Barnets sociala situation och

skyddsbehov utreds av socialtjänsten. Vid misstanke om brott gör de polisanmälan och polismyndigheten utreder.

Barnahus i Linköping - Rutiner för samråd

Omedelbart omhändertagande – endast i särskilt allvarliga situationer

I särskilt allvarliga situationer kan det bli aktuellt för socialnämnden att i enlighet med *Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)* fatta beslut om omedelbart omhändertagande. För att detta ska bli aktuellt krävs konkreta omständigheter som talar för att en påtaglig risk för skada föreligger.

För mer information se

Länsstyrelsen - Rutiner för handläggning av ärenden som rör vålds- och sexualbrott mot barn i Östergötlands län

- Bilagor:**
- Bilaga 1 Exempel på när barn riskerar att fara illa eller far illa
 - Bilaga 2 Talarmanus orosanmälan
 - Bilaga 3 Försättsblad orosanmälan

Referenser – klickbara länkar

Anmäla oro för barn – Stöd för anmälningsskyldiga och andra anmälare (Socialstyrelsen, 2014)

Länsstyrelsen - Rutiner för handläggning av ärenden som rör vålds- och sexualbrott mot barn i Östergötlands län. Dokument återfinns på Barnahus.se

Anmälan vid oro för att barn far illa - Region Östergötland

Barn som far illa eller riskerar att fara illa. En vägledning för hälso- och sjukvården samt tandvården gällande anmälningsskyldighet och ansvar (Socialstyrelsen, 2014)

Barn under 18 år som söker hälso- och sjukvård – Meddelandeblad 7/2010 (Socialstyrelsen, 2010)

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30), HSL

Lag (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor

Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400), OSL

Patientlag (2014:821)

Regeringens skrivelse 2007/08:39. Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (Stockholm, 2007)

Socialtjänstens arbete med barn och unga – information för föräldrar (Socialstyrelsen)

Socialtjänstlag

Stärkt skydd mot tvångsäktenskap och barnäktenskap samt tillträde till Europarådets konvention om våld mot kvinnor. Justitieutskottets betänkande 2013/14:JuU30

Regionöstergötland: Rutin-avseende-utfardande-av-varuintyg-vid-tvangsvard-enligt-LPT-och-LRV

Skolverket: skolans ansvar för barn som far illa, stöd i att följa anmälningsplikten
<http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19456/2014-6-5.pdf>

Bilaga 1

Exempel på när barn far eller riskerar att fara illa

Omsorgssvikt

Omsorgssvikt är ett övergripande begrepp för när barns fysiska och/eller psykiska hälsa eller utveckling är i fara på grund av vårdnadshavares bristande omsorgsförmåga.

- **Psykologisk omsorgssvikt** innebär att vårdnadshavaren är känslomässigt otillgänglig för barnet. Det kan handla om *psykisk försummelse*, där vårdnadshavaren är känslomässigt frånvarande och visar likgiltighet eller okänslighet i samspelet med barnet (underlåtenhet att ge barnet erfarenhet, lära sociala regler, se till att barnet går i skolan och får utbildning, etc.). Vid *psykiskt våld* utsätts barnet systematiskt och aktivt för nedvärderande omdömen, nedbrytande behandling eller avsiktligt känslomässigt lidande (fysiskt/psykiskt våld, sexuella övergrepp eller hedersrelaterat våld och/eller får bevittna/uppleva våld eller hot om våld).
- **Fysisk vanvård** innebär att vårdnadshavaren skadar och/eller äventyrar barnets fysiska hälsa eller utveckling genom att underlåta att ge barnet god fysisk omvårdnad och omsorg (brister i hygien, kost, omvårdnad, klädsel, vila/sömn, skydd, husrum, tillgång till hälso- och sjukvård eller tandvård, etc.).

Fysiskt våld

Barnet tillfogas kroppsskada, smärta eller försätts i vanmakt eller annat liknande tillstånd (slag, örfilar, nyp, sparkar, knuffar, skakningar, kast, luggningar, bitning, rivning, förgiftning, bränning, skällning, kvävning, etc.).

Sexuella övergrepp och sexuell exploatering

Alla former av sexuella handlingar eller situationer med sexuell innebörd som påtvingas ett barn av en annan person. Sexuell exploatering innefattar trafficking (handel med barn för sexuella ändamål), barnprostitution (sexuell exploatering mot ersättning), samt barnpornografi (dokumenterade sexuella övergrepp på barn).

Hedersrelaterat våld och förtryck

Har sin grund i kön, makt, sexualitet och kulturella föreställningar om dessa och omfattar begränsningar i grundläggande rättigheter, tillgång till kroppslig integritet, möjligheten att få forma och påverka sitt liv, bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion, rätten att leva med vem de vill och rätten till ett liv fritt från våld och förtryck. Kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet är central och är starkt knuten till kollektivet. Förövarna kan vara flera och av båda könen. Offren kan vara både kvinnor och män, flickor och pojkar. Tvångsäktenskap och könsstympning är specifika företeelser som har sin grund i bland annat föreställningen om att mäns och familjers heder är avhängig kvinnors och flickors sexuella beteende. Hedersrelaterat våld och förtryck drabbar också homo- och bisexuella av båda könen, samt transpersoner.

- **Barn- och tvångsäktenskap** innebär att bli gift som barn (minderårig) eller att som vuxen bli gift mot sin vilja. Sedan 1 juli 2014 trädde nya lagändringar i kraft som bland annat innebär att barn inte längre ska kunna få dispens att gifta sig. Möjligheten att erkänna utländska barnäktenskap och tvångsäktenskap har begränsats, liksom

möjligheten att erkänna "fullmaktsäktenskap" som ingåtts utan att båda parter varit närvarande. Även förberedande gärningar är kriminaliserade.

- **Könsstympning** omfattar alla kirurgiska ingrepp som rör borttagande delvis eller helt av de externa genitalierna eller annan åverkan på de kvinnliga könsdelarna av kulturella eller andra icke medicinska skäl. Vem som utför, samt förklaringarna till ingreppet varierar. Det är förbjudet enligt Lag (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor och är straffbart för boende i Sverige även när övergreppet sker utomlands.

Barnets eget beteende

Barnets uppvisar ett självdestruktivt beteende (missbruk, kriminalitet, självskadebeteende, ätstörningsproblematik, etc.) som utgör en risk för barnets hälsa och utveckling. Hit räkas även barn som utsätts av eller utsätter andra barn för hot, våld eller sexuella övergrepp.

Barnmisshandel genom förfalskning av symptom

(Child Abuse by Factitious Disorder imposed on another)

Vårdnadshavare söker vid upprepade tillfällen vård för påhittade eller framkallade symptom eller sjukdomar hos barnet. Detta är en ovanlig men mycket allvarlig form av barnmisshandel (dödlighet 10%).

Bilaga 2

Talarmanus

Ibland kan det vara svårt att veta hur man ska berätta för föräldrar att man har gjort en orosanmälan utifrån situationen för deras barn. Det kan vara en fördel att ta fram talarmanus för återkommande situationer inom den egna verksamheten. Här är två exempel på hur man kan formulera sig.

Exempel från skolan

I vårt arbete med barn ska vi utgå från barnets bästa i alla lägen. Lagen gör oss ansvariga att samarbeta med Socialtjänsten när vi uppfattar att en familj behöver stöd för att tillgodose barnets bästa.

Då vi utgår från (barnets namn) ser vi ett ökat behov av (problemet, t.ex. mer närvarande föräldrar, starkare anknytning, trygghet, stöd kring begynnande kriminalitet eller problemskapande beteenden etc.).

Vi kommer därför kontakta/har kontaktat Socialtjänsten för att påbörja ett samarbete med dem kring (barnets namn). Rent formellt kallas det en "orsanmälan", men det är helt enkelt det sätt vi har för att se till att er familj får bästa möjliga förutsättningar för barnets fortsatta utveckling och hälsa.

Så här har vi beskrivit situationen runt er familj (visa orosanmälan om det känns att det passar).

Är det något du/ni vill lägga till eller undrar över?

Vi finns fortsatt här för er och (barnets namn), och vi vill att ni ska få det stöd ni behöver. För att (barnets namn) ska få de bästa förutsättningarna att klara sig igenom skolan behöver vi samarbeta med er och andra.

Bilaga 3

SEKRETESS

När anmälan är mottagen, vänligen skicka bekräftelse till: (e-post)

Återkoppla också om möjligt, efter samtycke, till anmälare när utredningen är avslutad. Det underlättar vårt efterföljande arbete.

Rutin för orosanmälan till Socialtjänsten avseende barn som far illa

Med vänliga hälsningar

Namn

Titel Tel.